

Examination of the Pre-Service Teachers' Perceptions Studying in the Social Studies Teaching Undergraduate Program Regarding the Concept of Geography Via Metaphor[#]

Fatih Kartal^{1,a,*}, Abdulkadir Ergün²

¹Sivas Cumhuriyet University, Faculty of Education, Department of Turkish and Social Studies Education. Sivas/Türkiye

*Corresponding author

Research Article

Acknowledgment

A part of this study was submitted as an oral presentation at the 2nd International Congress of Geography Education held in Eskişehir between 3-5 October 2019.

History

Received: 22/11/2021

Accepted: 16/05/2022

This paper was checked for plagiarism using iThenticate during the review process and before publication.

Copyright © 2017 by Cumhuriyet University, Faculty of Education. All rights reserved.

ABSTRACT

In this research aims to reveal the perceptions of pre-service teachers about the concept of "geography" via metaphor, who are studying in the Social Studies Teaching Undergraduate Program of Sivas Cumhuriyet University Faculty of Education in the fall semester of 2019-2020 academic year. In this way, researchers examine the perceptions of the participants in the research, based on the metaphor connotations towards the science of geography and the meanings they attribute to the concept of geography. While the sample of the study included opinions of 118 pre-service social studies teachers, as for method one of the qualitative research methods, the phenomenological research design was used. Content analysis method was used in the evaluation of the data obtained about metaphor within the scope of the research. The data obtained through content analysis is defined and the facts hidden in the data are revealed in depth. The basic operation in content analysis is to combine similar data within the framework of certain themes. For the analysis of the data, pre-service teachers were asked to complete the sentence: "Geography is like ; because". According to the findings of the research, pre-service teachers produced 68 metaphors for the concept of "geography". These metaphors produced by pre-service teachers were grouped under 9 categories. According to the results of the research, it is seen that 32.20% of the pre-service teachers perceive geography as life and source of life, and 17% as guiding and reflective. In addition, the fact that all metaphors developed by the participants are positive indicates that the pre-service teachers' perceptions of geography are positive.

Keywords: Geography, social studies, metaphor, perception, pre-service teachers.

Sosyal Bilgiler Öğretmenliği Lisans Programında Öğrenim Gören Öğretmen Adaylarının Coğrafya Kavramına İlişkin Algılarının Metafor Yoluyla İncelenmesi

Bilgi

Bu çalışmanın bir bölümü 3-5 Ekim 2019 tarihleri arasında Eskişehir'de düzenlenen II. Uluslararası Coğrafya Eğitimi Kongresi'nde sözlü bildiri olarak sunulmuştur.
*Sorumlu yazar

Süreç

Geliş: 22/11/2021

Kabul: 16/05/2022

Bu çalışma ön inceleme sürecinde ve yayımlanmadan önce

yazılımı ile taranmıştır.

Copyright

This work is licensed under Creative Commons Attribution 4.0 International License

Öz

Bu çalışmada 2019-2020 eğitim-öğretim yılı güz döneminde Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Eğitim Fakültesi Sosyal bilgiler öğretmenliği lisans programında öğrenim gören öğretmen adaylarının "coğrafya" kavramına ilişkin algılarını metafor yoluyla ortaya çıkarmayı amaçlanmaktadır. Bu sayede araştırmacılar, araştırma kapsamında yer alan katılımcıların metafor çağrışımlarından yola çıkarak coğrafya bilimine yönelik algılarını ve coğrafya kavramına yükledikleri anlamları incelemişlerdir. Çalışmanın örnekleminde toplamda 118 sosyal bilgiler öğretmen adayının görüşleri yer alırken yöntem olarak nitel araştırma yöntemlerinden olgubilim araştırma deseni kullanılmıştır. Araştırma kapsamında metaforla ilgili elde edilen verilerin değerlendirilmesinde ise içerik analizi yönteminden yararlanılmıştır. İçerik analizi ile elde edilen veriler tanımlanır ve veriler içinde saklanan gerçekler derinlemesine ortaya çıkarılır. İçerik analizinde yapılan temel işlem birbirine benzeyen verileri belirli temalar çerçevesinde birleştirmektir. Verilerin analizi için öğretmen adaylarından, veri toplama aracı olarak kullanılan yarı yapılandırılmış görüşme formunda yer alan "Coğrafya gibidir; çünkü....." cümlesini tamamlamaları istenmiştir. Araştırmanın bulgularına göre öğretmen adayları "coğrafya" kavramına yönelik olarak 68 metafor üretmişlerdir. Öğretmen adayları tarafından üretilen bu metaforlar 9 kategori altında toplanmıştır. Araştırmanın sonucuna göre öğretmen adaylarının % 32,20'si coğrafyayı yaşam ve yaşamın kaynağı, % 17'si yol gösteren, yansıtıcı olarak algıladıkları görülmektedir. Ayrıca katılımcılar tarafından geliştirilen tüm metaforların olumlu olması öğretmen adaylarının coğrafya ile ilgili algılarının olumlu yönde olduğunu göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Coğrafya, sosyal bilgiler, metafor, algı, öğretmen adayları.

✉ fatihkartal.58@hotmail.com

ORCID https://orcid.org/0000-0001-9266-5007

✉ anadolucografya1@gmail.com ORCID https://orcid.org/0000-0003-1753-0131

How to Cite: Kartal, F., & Ergün, A. (2022). Sosyal bilgiler öğretmenliği lisans programında öğrenim gören öğretmen adaylarının coğrafya kavramına ilişkin algılarının metafor yoluyla incelenmesi. *Cumhuriyet International Journal of Education*, 11(2):392-401

Giriş

Günümüzde öğretmenlerin ders içerisinde sergilediği hal, hareket ve her türlü dönütler öğrencilerin o derse olan tutum ve davranışları üzerinde etkili olduğu araştırmalar neticesinde bilinmektedir (Kulm, 1980; akt. Peker ve Mirasyedioğlu, 2003). Bundan dolayı öğretim sürecinin önemli unsurlarından biri olan öğretmenlerin kendi derslerine karşı olan tutumları öğrencilerin o derse karşı algısının oluşmasında önemli bir etkidir. Dersin öğrenciye sevdirmesinde ve eğitimin nihai hedeflerinden biri olan kalıcı öğrenmenin gerçekleştirilmesinde öğrencide oluşan algı önemli rol oynadığından ötürü bu konuda öğretmenlere büyük bir sorumluluk düşmektedir.

Bilgilerin öğrenilmesi sürecinde sadece bilişsel özelliklerin etkili olmadığı bilindiğinden, duyuşsal ve psikomotor özellikler de dikkate alınarak ders programları hazırlanmaktadır (Şahin, 2013). Bu açıdan 2018 coğrafya dersi öğretim programı hazırlanırken bireylerin tüm özellikleri dikkate alınarak *“Öğretim programlarının geliştirilmesi sürecinde insanın çok yönlü gelişimsel özelliklerine dair mevcut bilimsel bilgi ve birikim dikkate alınarak bütün bileşenler arasında ahenk dikkate alan harmonik bir yaklaşım benimsenmiştir.”* ifadeleriyle açıkça belirtilmektedir (MEB 2018a). Bu nedenle tüm derslerde olduğu gibi bir coğrafya öğretmeni veya coğrafya ile ilgili konuların yer aldığı dersleri öğretmekle yükümlü öğretmenler, bireylerin programda belirtilen çok yönlü gelişimlerini dikkate almadan, sadece konuların öğretilmesini bir amaç olarak gördüğünde öğrencilerde coğrafya dersi veya genel olarak *“coğrafya”* kavramına karşı olumsuz algıların oluşmasına neden olabilir.

Terim olarak yeryüzünün tasvir edilmesi anlamına gelen coğrafya en geniş anlamıyla doğal çevre ile beşeri çevre arasındaki karşılıklı etkileşimi inceleyen bir bilim dalıdır. Başka bir ifadeyle insanın etkileşim içerisinde olduğu doğal ve beşeri çevre ile insan faaliyetleri üzerinde etkili olan doğal ve beşeri olaylar coğrafya biliminin konuları içerisinde yer almaktadır. Bu tanıma göre coğrafya biliminin ana temasını insan oluşturmada olup, insanın olduğu her yerde coğrafya bilimi vardır (Özey, 2010). İnsanın dünya üzerinde yaşadığı yeri belirlemesi, içinde bulunduğu ve etkileşimde olduğu çevrenin doğal ve beşeri özelliklerini tanıması, ülkeler arasındaki karmaşık ilişkileri anlamlandırması, doğal çevrenin işleyiş sistemlerini ve bu sistemlerin insan üzerindeki etkilerini kavraması coğrafi bilgiler ile mümkündür. Bu nedenle insanlar çocukluk dönemlerinden itibaren çevreyi anlamlandırmaya başladığı anda aslında bir yönüyle coğrafya bilimi ile karşılaşmaktadırlar. Sağ, sol, ön, arka gibi ileride öğrenilecek olan coğrafi yönlerle karşılık gelen kavramların öğrenilmesi veya havanın durumu ve mevsim şartlarına göre kıyafet seçiminin belirlenmesi veya mevsim kavramının zihinde oluşması ilk çocukluk döneminde öğrenilen coğrafi bilgilerden sadece bazılarıdır.

Coğrafya öğrenimi erken yaşlarda evde aile ile başlar (Nabhan ve Trimble; akt. Gandy, 2007). İnfomal veya resmi olmayan coğrafya çocuklara iki ve üç gibi erken yaşlarda öğretilir (Downs, 2005; akt. Gandy, 2007). Çocukların insan ve çevre arasındaki ilişkilerin farkındalığının gelişmesinde önemli rol oynadığı için coğrafya öğretimi bu

yaşlarda önemli bir yere sahiptir (Brillante ve Mankiw, 2015). Türk eğitim sistemi içerisinde de ortaöğretimde dokuzuncu sınıf seviyesinde *“coğrafya”* adıyla başlasa da, hayat bilgisi dersi içerisinde kısmen yer almakla birlikte, geniş anlamda sosyal bilgiler dersi coğrafya eğitiminin başladığı ilk derslerden biri olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu nedenle formal anlamda coğrafya eğitimi veren ilk branşlardan biri sosyal bilgiler öğretmenleridir.

Tüm öğretim programlarının varmak istediği nihai hedef toplumu çağın gereksinimlerine uygun bir şekilde inşa etmektir. Ve bu inşa sürecinde de öğretmenler eğitim sisteminin bir parçası olarak önemli bir role sahiptir. Öğretmenlerin kendi branşlarına karşı olan algıları öğretim programlarında yer alan hedeflerin gerçekleştirilmesinde oldukça önemli olmakla birlikte sosyal bilgiler dersi gibi disiplinler arası bir yapıya sahip olan derslerin öğretmenin kendi derslerine kaynaklık eden her bir disiplin ile ilgili algıları farklılaşabilmektedir. İşte metaforlar somut kavramları kullanarak algıları ortaya çıkarmaya yarayan algı türlerindedir (Şahin, 2013).

Metafor kavramının kökeni Greekçe’de değiştirmek anlamına gelen *“meta”* ve dayanmak, taşımak anlamına gelen *“pherein”* kelimelerinin birleşimi olan *“metapherein”* den gelmektedir (Levinie, 2005). Bireylerin fiziksel ve kültürel deneyimlerine dayanan metaforlar aynı zamanda bireylerin deneyim ve eylemlerini de etkilediği için yeni gerçeklikler ortaya çıkarmak suretiyle gelecekteki eylemler için de yol göstericidirler (Aydın ve Yazıcı, 2014). Bu nedenle bireylerin bir kavrama yönelik olarak oluşturmuş olduğu zihinsel imgeler onun geçmiş deneyimlerine dayandığı gibi aynı zamanda o kavrama yönelik olarak gelecekteki tutum ve eylemlerini de etkileyecektir. Bireylerin bir kavrama bakış açılarını ve inançlarını ortaya çıkarmada o kavrama yönelik zihinlerinde geliştirdikleri zihinsel imgelerden yararlanılırken, zihinsel imgeleri açığa çıkarmak için ise metafor analizleri yapılmaktadır (Gürkan ve diğerleri, 2017)

Yaşadığımız çağda hem dünya genelinde hemde ülkemizde bireylerin tutum, davranış, inanç ve değer yargılarını metaforlar yoluyla ortaya koyarak sosyal hayatta bu yargıları nasıl şekillendirdiğine, örgütsel yaşamın oluşturulmasında kavramların nasıl vurgulandığına yönelik ilginin arttığı görülmektedir (Çelikten, 2006). Kavramlar çoğu zaman başka bir kavramla olan ortak yönleri akıllara getirilerek algılanır. Bir kavramın yeni öğrenilen bir özelliği çoğu zaman çok iyi bilinen başka durumların özellikleriyle eşleştirilir veya zihinlerde benzetmeler oluşturulur. Bu nedenle metaforlar anlaşılması zor soyut kavramları benzetme yoluyla somut kavramlara dönüştürerek formal ve infomal öğrenmeler yaşatmaktadır (Geçit, Gençer, 2011).

Yapılan çalışmalara bakıldığında metaforla ilgili çeşitli tanımlar yapılmıştır. Metaforun temelinde herhangi bir şeyi başka bir şeye benzeterek tarif edebilme ve anlatabilme mantığı yatmaktadır (Lakoff ve Johnson, 2005). Kavram olarak metafor, bir bireyin yüksek düzeyde soyut, karmaşık veya kuramsal bir olguyu anlamada ve açıklamada işe koşabileceği güçlü bir zihinsel araç olarak değerlendirilebilir (Saban, vd., 2006). Metafor kullanımı, bireylerin

bilinmeyi bilenle ilişkilendirerek, kavramlar arasında yeni bağlantılar kurmaya çalışmasıyla bireylerde yaratıcılığı geliştirmektedir (Aydoğdu, 2008). Metaforlar, bir kişinin bir kavramı ya da olguyu algıladığı biçimde, benzetmeler kullanarak ifade etmesidir (Aydın ve Ünalı Eser, 2010). Metaforlar, yeni bilginin daha önceden bilinen eski bilgilerle benzerliklerini bularak ilişkiler kurulmasını sağlar ve böylece, yeni bilginin somut olarak açıklanmasına yardımcı ederler (Senemoğlu, 2011). Tanımlara göre metaforların özellikleri şu şekilde sıralanabilir:

- Metaforlar, bireyin çevresinde gerçekleşen olay ve olguları benzetmeler yoluyla ifade etmesini sağlar.
- Metaforlar, bireylerin dünyayı ve kendilerini algılama biçimlerini gösterir (Girmen, 2007).
- Metaforlar sayesinde birey benzerlikler ve farklılıkları karşılaştırarak yeni anlamlar ve gerçekliklerin bilgisine sahip olur.
- Metaforlar, bireyin zihindeki bilgileri kodlayarak eski ile yeni bilgi arasında ilişki kurulmasına yardımcı olur.
- Metaforlar bireyde gerçekleşen düşünsel tecrübelerle yeni yaşam biçimlerinin modellenmesine yardımcı olur.
- Metafor, bireyin davranışlarını şekillendirmesini ve davranışlarını belirlemesini sağlar (Berk, vd., 2015).

Bu özellikleri sayesinde metaforlar ile ilgili çalışmalar eğitim alanında da kullanılmaya başlanmıştır. Çünkü metaforlar öğrenci veya öğretmenlerin bir olay, olgu ya da kavram ile ilgili düşüncelerini, zihinsel imajlarını ortaya çıkarmaya yarayan etkili araçlardır. Farklı disiplinlerde bulunan öğretmen adaylarının kendi uzmanlık sahalarına yönelik metafor kavramları geliştirmeleri eğitimde farklı görüş açıları oluştururken aynı zamanda öğrencilere kavramları somutlaştırma ve daha iyi anlama noktasında faydalar sağlamaktadır. Dolayısıyla sosyal bilgiler dersinin etkin parçalarından birisini teşkil eden coğrafi kavram ve olguların büyük oranda aktif öğrenmeye katkısı düşünüldüğünde bu yöntemin kullanılması ders kapsamında önemli bir yer tutmaktadır. Coğrafya dersinin kazanımlarının ilköğretim kademesinde aktarıldığı derslerden biri de sosyal bilgiler dersidir. Sosyal bilgiler öğretim programları incelendiğinde coğrafyaya ait konuların açık bir şekilde programda yer aldığı görülmektedir. Örneğin 2018 Sosyal Bilgiler Öğretim Programı'nda insan yaşamı için gerekli mekânsal temel bilgi, beceri ve değerleri öğrencilere kazandırmayı amaçlayan "İnsanlar, Yerler ve Çevreler" öğrenme alanı temelde coğrafya odaklıdır. Ayrıca 5. Ünite "Üretim, Dağıtım Ve Tüketim" ve 7. Ünite de "Küresel Bağlantılar" coğrafya ile ilişkili konular yer almaktadır. Bu öğrenme alanı sayesinde sosyal bilgiler dersinin okutulduğu bütün sınıf düzeylerinde öğrencilere coğrafi beceriler içerisinde de yer alan araştırma, çevre okuryazarlığı, değişim ve sürekliliği algılama, gözlem, harita okuryazarlığı ve mekânı algılama gibi becerilerinin kazandırılması hedeflenmiştir (MEB, 2018b). Bu sebeple öğrencilerdeki coğrafya kavram algılarına yönelik birçok araştırma yapılmıştır. Aydın (2010), Aydın ve Eser Ünalı (2010), Coşkun (2010), Kaya (2014), Saban (2004, 2008), Saban, Koçbeker ve Saban (2006), Girmen (2007), Arslan ve Bayrakçı (2006), Öztürk (2007) ve Cerit (2008) yapılmış olan araştırmalardan bazılarıdır.

Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının öğrencilik yıllarında coğrafya kavramına yönelik geliştirmiş olduğu tutumları ileri ki dönemlerinde öğretmenlik hayatında coğrafya öğretiminde büyük önem taşımaktadır. Bu çalışmada da sosyal bilgiler öğretmen adaylarının coğrafya kavramına ilişkin algılarının metaforlar yoluyla belirlenmesi amaçlanmıştır.

Araştırmanın Amacı

İnsan ile mekân arasındaki karşılıklı etkileşimi kendine has prensipleriyle inceleyen coğrafya yerel ve küresel ölçekte mekânı tanıma, beşeri faaliyetlerin mekân üzerindeki etkisi ile mekânın beşeri faaliyetler üzerindeki etkisini kendisine konu edinmiştir. Bu bağlamda 2018 Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı'nın (SBDÖP) özel amaçları incelendiğinde coğrafya disiplini ile örtüştüğü görülmektedir. Coğrafya disiplini ile doğrudan örtüşen bu özel amaçlardan bazıları "yaşadığı çevre ile dünyanın genel coğrafi özelliklerini tanıyarak insan ile çevre arasındaki etkileşimi açıklamaları ve mekânı algılama becerilerini geliştirmeleri, doğal çevrenin ve kaynakların sınırlılığının farkına varıp çevre duyarlılığı içerisinde doğal kaynakları korumaya çalışmaları ve sürdürülebilir bir çevre anlayışına sahip olmaları, ülkesini ve dünyayı ilgilendiren konulara duyarlılık göstermeleri" dir (MEB, 2018b). Yine 2018 SBDÖP "İnsanlar, yerler ve çevreler" adlı öğrenme alanı ile temelde coğrafya odaklı olup, bu öğrenme alanı ile öğrencilere sosyal bilgiler dersi aracılığı ile öğrencilere çevre okuryazarlığı, değişim ve sürekliliği algılama, harita okuryazarlığı, mekânı algılama becerilerinin kazandırılması hedeflenmektedir (MEB, 2018b). Adı geçen bu becerileri aynı zamanda coğrafi becerilerdir.

Yukarıdaki ifadelerden de anlaşılacağı üzere coğrafya disiplini sosyal bilgiler dersi için önemli bir temel oluşturmaktadır. Bundan dolayı, sosyal bilgiler dersi öğretmenlerinin eğitim aldıkları dönemde coğrafya hakkında sahip oldukları düşüncelerin ortaya çıkarılması bu çalışmanın amacını oluşturmaktadır. Bu amaç doğrultusunda 2019-2020 eğitim-öğretim yılında Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Eğitim Fakültesi Sosyal Bilgiler Öğretmenliği lisans programında öğrenim gören öğrencilerin coğrafya kavramına yönelik algılarına metafor yoluyla ulaşılması hedeflenmektedir. Bu anlamda öğretmen adaylarının metaforik uygulamalarından esinlenerek coğrafi kavram ve algılara yükledikleri anlamlar incelenmiş olacaktır.

Yöntem

Nitel araştırmalar nicel araştırma yöntemlerine göre sosyal olaylarla ilgili daha detaylı bilgi imkânı sunmaktadır (Büyüköztürk, Kılıç-Çakmak, Akgün, Karadeniz ve Demirel, 2010). Bu nedenle çalışmaya katılan bireylerin coğrafya kavramına ilişkin görüşlerinin tespit edilmesi amacıyla nitel araştırma türlerinden biri olan olgu bilim deseni kullanılmıştır. Olgu bilim (fenomenoloji/phenomenology) deseni farkında olduğumuz, ancak derinlemesine ve ayrıntılı bir anlayışa sahip olmadığımız olgulara odaklanmaktadır.

Çizelge 1. Katılımcıların “Coğrafya” Kavramına Yönelik Geliştirdikleri Metaforlar

Sıra No	Metafor	(f)	%	Sıra No	Metafor	(f)	%
1	Kader	9	7,63	35	Çocuk	1	0,85
2	Hayat	7	5,93	36	Dağ	1	0,85
3	Su	6	5,08	37	Doğa	1	0,85
4	Dünya	5	4,24	38	Ekmek	1	0,85
5	Yaşam	5	4,24	39	Evren	1	0,85
6	Deniz	4	3,39	40	Girdap	1	0,85
7	Anne	3	2,54	41	Gizem	1	0,85
8	İnsan	3	2,54	42	Gökkuşuğu	1	0,85
9	Oksijen	3	2,54	43	Gökyüzü	1	0,85
10	Pusula	3	2,54	44	Gözlük	1	0,85
11	Ayna	2	1,69	45	Güneş	1	0,85
12	Ev	2	1,69	46	Kalp Damar Sistemi	1	0,85
13	Harita	2	1,69	47	Karar	1	0,85
14	Işık	2	1,69	48	Kitap	1	0,85
15	Kültür	2	1,69	49	Kol	1	0,85
16	Navigasyon	2	1,69	50	Mevsim	1	0,85
17	Öğretmen	2	1,69	51	Meyve	1	0,85
18	Tarih	2	1,69	52	Mutluluk	1	0,85
19	Sanat	2	1,69	53	O	1	0,85
20	Sarmaşık	2	1,69	54	Okul	1	0,85
21	Sevgi	2	1,69	55	Orman	1	0,85
22	Sevgili	2	1,69	56	Otobüs	1	0,85
23	Aile	1	0,85	57	Para	1	0,85
24	Alın Teri	1	0,85	58	Saksı	1	0,85
25	Alternatif	1	0,85	59	Sır	1	0,85
26	Araba	1	0,85	60	Şans	1	0,85
27	Aşk	1	0,85	61	Tecrübe	1	0,85
28	Bal	1	0,85	62	Tendon	1	0,85
29	Beyin	1	0,85	63	Tuz	1	0,85
30	Böcek	1	0,85	64	Umutsuzluk	1	0,85
31	Bulmaca	1	0,85	65	Uzay Matematiği	1	0,85
32	Canlı	1	0,85	66	Yemek	1	0,85
33	Çanta	1	0,85	67	Yol	1	0,85
34	Çikolata	1	0,85	68	Yuva	1	0,85
Toplam						118	100

Çizelge 2. Katılımcılar Tarafından “Coğrafya” Kavramına Yönelik Üretilen Metaforların Kategorilere Göre Dağılımı

Kategori Adı	Metaforlar (f)	Metafor çeşidi		Metafor Sayısı	
		(f)	(%)	(f)	(%)
Yol gösteren ve yansıtıcı	Pusula (3), ayna (2), harita (2), ışık (2), navigasyon (2), alternatif (1), gözlük (1), karar (1), şans (1), tecrübe (1), yol (1)	11	16,18	17	14,41
Yaşam ve yaşamın kaynağı	Kader (9), hayat (7), su (6), yaşam (5), insan (3), oksijen (3), ev (2), canlı (1), çocuk (1), güneş (1)	10	14,71	38	32,20
Duygu	Anne (3), sevgi (2), sevgili (2), aile (1), aşk (1), mutluluk (1), O (1), umutsuzluk (1), yuva (1)	9	13,24	13	11,02
Bilgi ve kültür	Kültür (2), öğretmen (2), tarih (2), sanat (2), bulmaca (1), çanta (1), kitap (1), okul (1), uzay matematiği (1)	9	13,24	13	11,02
Doğa	Böcek (1), dağ (1), doğa (1), gökkuşuğu (1), mevsim (1), orman (1)	6	8,82	6	5,08
Gıda	Bal (1), çikolata (1), ekmek (1), meyve (1), tuz (1), yemek (1)	6	8,82	6	5,08
Sonsuzluk ve belirsizlik	Dünya (5), deniz (4), evren (1), gökyüzü (1) girdap (1), gizem (1), sır (1)	7	10,29	14	11,86
Yarar sağlayıcı ve aracı	Alın teri (1), araba (1), otobüs (1), para (1), saksı (1)	5	7,35	5	4,24
Ağ örüntüsü	Sarmaşık (2), beyin (1), kalp damar sistemi (1), kol (1), tendon (1),	5	7,35	6	5,08

Olgular yaşadığımız dünyada olaylar, deneyimler, algılar, yönelimler, kavramlar ve durumlar gibi çeşitli biçimlerde karşımıza çıkabilmektedir. Bu olgularla günlük yaşantımızda çeşitli biçimde karşılaşabiliriz. Ancak bu tanışıklık olguları tam olarak anladığımız manasına gelmez. Bize tümüyle yabancı olmayan, aynı zamanda da tam anlamını kavrayamadığımız olguları araştırmayı amaçlayan çalışmalar için olgu bilim (fenomenoloji) uygun bir araştırma zeminini oluşturmaktadır (Yıldırım, Şimşek, 2005).

Çalışma Grubu

Bu çalışma, 2019-2020 eğitim-öğretim yılı güz döneminde Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Eğitim Fakültesi Sosyal Bilgiler Öğretmenliği lisans programında öğrenim gören 118 öğretmen adayı ile gerçekleştirilmiştir. Katılımcılar kolay ulaşılabilirlik ölçütü göz önünde bulundurularak seçilmişlerdir.

Veri Toplama Araçları

Araştırmaya katılan sosyal bilgiler öğretmen adaylarının “coğrafya” kavramı ile ilişkili metaforik algıları belirlemek amacıyla çeşitli araştırmacılar (Ablak ve Aksoy, 2017; Ablak ve Aksoy 2018; Ablak ve Aksoy, 2021; Aydın, 2010; Aydın ve Eser Ünalı, 2010; Öztürk, 2007; Durmuş ve Baş, 2016; Meral, Küçük ve Gedik, 2016; Zaman ve Keskin, 2016; Akça, Gültekin ve Çençen, 2015; Geçit ve Gençler, 2011; Gömleksiz, Kan ve Öner, 2012; Yazıcı, 2013) tarafından kullanılan metaforlar yoluyla veri toplama formu kullanılmıştır. Bu kapsamda her bir adaya veri toplama aracı olarak üzerinde; “coğrafya gibidir, çünkü” yazılı olan boş formlar verilmiştir. Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının ilgili boşluğa yazmış oldukları ifadeler araştırmanın temel veri kaynağını oluşturmuştur.

Verilerin Analizi

Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının “coğrafya” kavramına ilişkin oluşturdukları metaforların belirlenmesi amacıyla katılımcılara verilen formlardan elde edilen veriler içerik analizi yöntemiyle çözümlenmiştir. Bu tür analiz herhangi bir yazılı metin veya belgenin içeriğinin incelenmesi ve sonuçlarının sayısal veya istatistiksel olarak ortaya konulmasında kullanılan bir analiz türüdür (Ekiz, 2009). Betimsel analizde özetlenen ve yorumlanan veriler, içerik analizinde daha derin bir işleme tabi tutulur ve betimsel bir yaklaşımla fark edilmeyen kavram ve temalar bu analiz sonucu keşfedilebilir (Yıldırım, Şimşek, 2005). Bu aşamada ilk önce elde edilen metaforlar alfabetik sıraya göre listelenmiş ve daha sonra aynı olanları gruplanmış ve numaralandırılmıştır. Her bir metaforun nedeni tek tek okunarak kategoriler oluşturulmuştur. Ardından metaforlar kendi kategorilerinde değerlendirilmiştir.

Bulgular

Çizelge 1 incelendiğinde katılımcılar “coğrafya” kavramına yönelik olarak 68 adet metafor geliştirdiği görülmektedir. Katılımcılar tarafından en fazla geliştirilen ilk beş metafor sırasıyla kader % 7,63 (9), hayat % 5,93 (7), su % 5,08 (6), dünya ve yaşam % 4,24 (5) olduğu

görülmektedir. Bu metaforlardan sonra en fazla geliştirilen diğer metaforlar ise sırasıyla deniz % 3,39 (4), anne, insan, oksijen ve pusula % 2,54 (3)’dür. Geliştirilen metaforların yarıdan fazlası (44) ise birer kişi tarafından temsil edilmektedir.

Sosyal bilgiler öğretmen adayları tarafından geliştirilen 68 metafor yol gösteren ve yansıtıcı, yaşam ve yaşamın kaynağı, duygu, bilgi ve kültür, doğa, gıda, sonsuzluk ve belirsizlik, yarar sağlayıcı ve aracı, ağ örüntüsü olmak üzere toplam dokuz kategori altında toplanmıştır. Bu kategoriler içerisinde çeşitlilik açısından en fazla metaforun olduğu kategori 11 (% 16,8) metafor ile yol gösteren ve yansıtıcı kategorisidir. Toplam tekrar frekansına göre ise 38 (% 32, 20) katılımcının yer aldığı yaşam ve yaşam kaynağı kategorisi en fazla metafor sayısının bulunduğu kategoridir (Çizelge 2).

Elde edilen veriler ve bu veriler doğrultusunda hazırlanan metaforların kategorilere göre dağılımları şu şekildedir:

Kategori 1: Yol gösteren ve yansıtıcı

11 (% 16, 18) frekans ile en fazla metafor çeşidinin bulunduğu kategoridir. Bu kategorinin tekrar sayısı 17 (% 14, 41)’dir. Bu kategoride en sık kullanılan metaforlar pusula (3), ayna (2), harita (2), ışık (2) ve navigasyon (2)’dir (Tablo 2).

Sosyal bilgiler öğretmen adayları tarafından geliştirilen bu kategoriye ait bazı metafor örnekleri şunlardır:

“Coğrafya pusula gibidir. Çünkü insana yol gösterir.”

“Coğrafya navigasyon gibidir. Çünkü vahşi doğada yolumuzu buluruz.”

“Coğrafya ayna gibidir. Çünkü ne verirsen onu yansır.”

Kategori 2: Yaşam ve yaşamın kaynağı

“Yaşam ve yaşamın kaynağı” kategorisinde 10 farklı metafor (% 14,71) ve 38 katılımcı (% 32,20) yer almaktadır. En fazla katılımcının yer aldığı bu kategoride yer alan ve en sık tekrarlanan kader (9), hayat (7) ve su (6) metaforları diğer kategorilerde yer alan metaforlardan da daha fazla tekrara sahiptir. Bu metaforlardan başka bu kategoride en sık tekrar edilen bir diğer metafor da su (5)’dir (Tablo 2).

Katılımcıların “yaşam ve yaşamın kaynağı” kategorisinde yer alan bazı metaforları geliştirme gerekçelerinden bazıları şunlardır:

“Coğrafya kader gibidir. Çünkü insanın yaşayacaklarını belirler.”

“Coğrafya hayat gibidir. Çünkü yaşadığımız dünya ile iç içedir.”

“Coğrafya su gibidir. Çünkü su olmadan asla hayat olmaz.”

Kategori 3: Duygu

Tablo 2 incelendiğinde “duygu” kategorisinin toplam 9 metafor (% 13,24) ve 13 katılımcıdan (% 11,02) oluştuğu görülmektedir. Bu kategoride en fazla tekrara sahip metaforlar anne (3), sevgi (2) ve sevgili (2)’dir. Diğer metaforlar bir defa tekrar edilmiştir.

Sosyal bilgiler sınıf öğretmen adayları tarafından geliştirilen bu kategoriye ait bazı metafor örnekleri şunlardır:

“Coğrafya anne gibidir. Çünkü insanları sarmalar ve sıcak tutar.”

“Coğrafya sevgi gibidir. Çünkü ulaştığı her yere öz benlik katar.”

“Coğrafya sevgili gibidir. Çünkü onu sahiplenir ve ona bağlarız.”

Kategori 4: Bilgi ve kültür

Tablo 2 incelendiğinde “bilgi ve kültür” kategorisinin toplam 9 metafor (% 13,24) ve 13 katılımcıdan (% 11,02) oluştuğu görülmektedir. Bu kategoride yer alan kültür, öğretmen, tarih ve sanat metaforları 2’şer frekans ile en fazla tekrar edilen metaforlardır.

Sosyal bilgiler öğretmen adayları tarafından geliştirilen bu kategoriye ait bazı metafor örnekleri şunlardır:

“Coğrafya kültür gibidir. Çünkü yaşadığımız hayatı bize öğretir.”

“Coğrafya öğretmen gibidir. Çünkü hayatımızın her anını bilgileriyle kucaklar.”

“Coğrafya tarih gibidir. Çünkü geçmişi bize yansıtan bir kaynaktır.”

Kategori 5: Doğa

Tablo 2 incelendiğinde 6 metafor (% 8,82) ve yine 6 katılımcının (% 5,08) yer aldığı “doğa” kategorisinde bulunan tüm metaforlar birer kez tekrar edilmiştir.

Katılımcıların “doğa” kategorisinde yer alan bazı metaforları geliştirme gerekçelerinden bazıları şunlardır:

“Coğrafya doğa gibidir. Çünkü doğayla iç içedir.”

“Coğrafya gökkuşağı gibidir. Çünkü doğanın tüm renklerini yansıtır.”

“Coğrafya mevsim gibidir. Çünkü herkese farklı havalar yaşatır.”

Kategori 6: Gıda

Tablo 2 incelendiğinde “gıda” kategorisinin toplam 6 metafor (% 8,82) ve 6 katılımcıdan (% 5,08) oluştuğu görülmektedir. Bu kategoride yer alan tüm metaforlar sadece bir defa tekrar edilmiştir.

Katılımcıların “gıda” kategorisinde yer alan bazı metaforları geliştirme gerekçelerinden bazıları şunlardır:

“Coğrafya ekmek gibidir. Çünkü dünyamızın yapı taşıdır.”

“Coğrafya yemek gibidir. Çünkü öğrenmek isteyen öğrenir, istemeyen öğrenemez.”

Kategori 7: Sonsuzluk ve Belirsizlik

“Sonsuzluk ve belirsizlik ” kategorisinde 7 farklı metafor (% 10,29) ve 14 katılımcı (% 11,86) yer almaktadır. Bu kategoride en fazla tekrara sahip metaforlar dünya (5) ve denizdir. Diğer metaforlar birer defa tekrar edilmiştir (Tablo 2).

Katılımcılar tarafından geliştirilen bu kategoriye ait bazı metafor örnekleri şunlardır:

“Coğrafya dünya gibidir. Çünkü her yerde vardır ve her çeşidi vardır.”

“Coğrafya deniz gibidir. Çünkü sınırı yoktur.”

“Coğrafya gökyüzü gibidir. Çünkü sınırsızdır.”

Kategori 8: Yarar sağlayıcı ve aracı

Tablo 2 incelendiğinde 5 metafor (% 7,35) ve yine 5 katılımcının (% 4,24) yer aldığı “doğa” kategorisinde bulunan tüm metaforlar birer kez tekrar edilmiştir.

Katılımcıların “yarar sağlayıcı ve aracı” kategorisinde yer alan bazı metaforları geliştirme gerekçelerinden bazıları şunlardır:

“Coğrafya alın teri gibidir. Çünkü emek verdikçe kendini gösterir.”

“Coğrafya araba gibidir. Çünkü şartlara göre bütün coğrafyaya ulaşabilirsin.”

“Coğrafya para gibidir. Çünkü her zaman her yerde karşımıza çıkar.”

Kategori 9: Ağ örüntüsü

5 metafor (% 7,35) ve 6 katılımcının (% 5,08) bulunduğu bu kategoride en fazla tekrar edilen metafor sarmaşık (2)’dir. Diğer metaforlar ise birer defa tekrar edilmiştir (Tablo 2).

Katılımcıların “ağ örüntüsü” kategorisinde yer alan bazı metaforları geliştirme gerekçeleri şunlardır:

“Coğrafya sarmaşık gibidir. Çünkü birbirleriyle bağlantılı olan konuları vardır.”

“Coğrafya kalp damar sistemi gibidir. Çünkü hiçbir dalı birbirinden ayrı düşünülemez.”

“Coğrafya tendon gibidir. Çünkü sinirlerle bağlıdır.”

Tartışma, Sonuç ve Öneriler

Çocukların insan ile çevre arasındaki ilişki farkındalığının gelişmesinde önemli rol oynayan coğrafya eğitim sistemleri içerisinde genellikle sosyal bilgiler dersi içerisinde formal anlamda öğretilmeye başlanmaktadır. Türk eğitim sistemi içerisinde de hayat bilgisi dersi içerisinde kısmen yer almakla birlikte, geniş anlamda sosyal bilgiler dersi coğrafya eğitiminin başladığı ilk derslerden biri olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu açıdan bakıldığında çok disiplinli bir yapıya sahip olan sosyal bilgiler dersi öğretmenlerinin bu alana kaynaklık eden disiplinlerden biri olan coğrafya kavramına bakış açıları veya algı ve tutumları bu dersi nasıl öğrencilere aktaracaklarını da belirlemektedir. Dolayısıyla sosyal bilgiler öğretmenlerinin öğrencilik yıllarında karşılaştıkları öğretmenler, edinmiş olduğu deneyimler ve ön öğrenmeleri algı ve tutumlarının üzerinde etkili olmaktadır. Bu çalışmada da ilköğretim kademesinde coğrafya ile ilgili kavramları öğrencilere aktaran branşlardan biri olan sosyal bilgiler öğretmen adaylarının “coğrafya” kavramına yönelik sahip oldukları metaforları ortaya koyarak coğrafyayı nasıl algıladıkları belirlenmeye çalışılmıştır.

Araştırmaya katılan 118 sosyal bilgiler öğretmen adayı “coğrafya” kavramına yönelik olarak 68 metafor üretmişlerdir. Öğretmen adaylarının üretmiş oldukları bu metaforlar yol gösterici ve yansıtıcı, yaşam ve yaşamın kaynağı, duygu, bilgi ve kültür, doğa, gıda, sonsuzluk ve belirsizlik, yarar sağlayıcı ve aracı, ağ örüntüsü olmak üzere toplam dokuz kategori altında toplanmıştır.

Araştırmaya katılan sosyal bilgiler öğretmen adaylarının % 38'lik gibi büyük bir kısmı coğrafyayı "yaşam ve yaşamın kaynağı" olarak algıladıkları görülmektedir. Araştırma bu yönüyle Öztürk (2007) tarafından yapılan "Sosyal Bilgiler, Sınıf Ve Fen Bilgisi Öğretmen Adaylarının 'Coğrafya' Kavramına Yönelik Metafor Durumları" adlı çalışmadaki "araştırmaya katılan öğrencilerin %56'sının coğrafyayı yaşamın kendisi ile ilişkilendirdiği söylenebilir. Benzer şekilde bu çalışma Coşkun (2010) tarafında yapılan lise öğrencilerinin "iklim" kavramına ilişkin metaforlarının incelenmesinde ulaşılmış olduğu "öğrencilerin % 10,23'ü yaşamın ifadesi olarak görmektedir" sonucuyla benzerlik göstermektedir.

Sosyal bilgiler ve sınıf öğretmeni adayları en çok coğrafyayı "yaşamın kaynağı – yaşamın kendisi" kategorisi ile tanımlarken....." sonucuyla benzerlik göstermektedir. Öğretmen adaylarının geliştirdiği 68 metaforun % 14,71'i bu kategoride yer almakta olup, bu kategori en fazla metafor çeşidinin yer aldığı bu çalışmadaki ikinci kategoridir. Özellikle "yaşam", "insan", "hayat" gibi metaforların bu kategoride yer alması öğretmen adaylarının coğrafyanın özünün insan olduğu gerçeğini algıladıklarını göstermesi açısından önemlidir. Yine bu kategoride yer alan "kader" (f=9) ve "hayat" (f=7) gibi yaşam ile doğrudan ilgili metaforların en fazla tekrar edilen metafor olması, Durmuş ve Baş (2016) tarafından yapılan "Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Coğrafya Kavramına İlişkin Metaforik Algıları" adlı çalışmayla da benzerlik göstermektedir.

Yaşam ve yaşamın kaynağı kategorisinden sonra katılımcıların önemli bir kısmı da (% 17) coğrafyayı "yol gösteren ve yansıtırıcı" olarak algıladıkları görülmektedir. Bu kategori en fazla metafor çeşidinin (% 16,18) yer aldığı kategori olup, bu kategoride en fazla tekrar edilen metaforlar "pusula" (f=3), "ayna" (f=2), "harita" (f=2), ışık (f=2) ve navigasyon (f=2)'dur. Bu durum katılımcıların coğrafyayı bir mekân bilimi ile mekânda yol gösteren bir bilim olarak algılamaları açısından önem göstermektedir.

Çalışmada katılımcıların ve geliştirilen metaforların en az olduğu kategori "yarar sağlayıcı ve aracı" kategorisi olup bu kategoride 5 katılımcı ile 5 farkı metafor çeşidi yer almaktadır.

Çalışmada sosyal bilgiler öğretmen adaylarının "coğrafya" kavramına yönelik olarak toplam 68 farklı metafor üretmiş olmaları çeşitliliği göstermesi açısından önemli olup, bu da coğrafyanın kendine has yapısı olan bilimler arası köprü olması ve kapsamının geniş olmasından dolayı öğretmen adaylarının coğrafyaya farklı bakış açılarıyla baktıklarını göstermektedir. Bu sonuç Durmuş ve Baş (2016) tarafından yapılan "Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Coğrafya Kavramına İlişkin Metaforik Algıları" ile Zaman ve Keskin (2016) tarafından yapılan "Coğrafya Öğretmen Adaylarının Coğrafya Kavramına Yönelik Geliştirdikleri Metaforlar" adlı çalışmalar ile örtüşmektedir.

Bu sonuçlardan başka katılımcıların "coğrafya" kavramına yönelik olumlu metaforlar üretmeleri katılımcıların bu derse yönelik algılarının olumlu yönde olduğunu ve gelecekte sosyal bilgiler dersi içerisinde yer alan coğrafya ile ilgili kazanımları öğrencilere aktarmadaki tutumları hakkında olumlu ipuçları vermektedir.

Sonuç olarak sosyal bilgiler öğretmen adaylarının "coğrafya" kavramına yönelik algılarını metaforlar yoluyla ortaya koymayı amaçlayan bu çalışma sadece Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Sosyal Bilgiler Öğretmenliği lisans programında öğrenim gören öğrenciler ile yürütülmüştür. Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının "coğrafya" kavramına yönelik metaforik algılarını daha kapsamlı bir biçimde ortaya koymak için geniş katılımcıların olduğu araştırmalar yaygınlaştırılabilir. Yine coğrafyaya yönelik algılarda yapılmak istenen değişiklikler de bu tarz çalışmaların sonuçlarına göre belirlenebilir. Araştırmada öğretmen adaylarının "coğrafya" kavramına yönelik olumlu algılarının olduğu sonucuna ulaşılrken, bu durumun öğretmenlik mesleğindeki yansımalarını ortaya koymak adına ilköğretim öğrencilerinin de "coğrafya" kavramına yönelik algılarını metaforlarla ortaya koyacak çalışmaların yapılması önerilmektedir.

Summary

Introduction

Geography education starts in early ages with the family at home (Nabhan and Trimble; cited in Gandy, 2007). Informal or nonformal geography can be taught to children as early as two and three years old (Downs, 2005; cited in Gandy, 2007). Since it plays an important role in the development of children's awareness of the relations between humans and the environment, geography is often taught within social studies teaching (Brillante and Mankiw, 2015). In the Turkish education system, although this course appears in the name of "geography" at the ninth grade level in secondary education, it is partly included in the life knowledge course, but in a broad sense, the social studies course appears as one of the first courses in which geography education starts. For this reason, one of the first branches to deliver formal geography education is social studies teachers.

The ultimate goal of all curricula is to build society in accordance with the needs of the age. In this building process, teachers have a crucial role as a part of the education system. Although the perceptions of the teachers towards their own branches are very important in the realization of the objectives in the curriculum, the perceptions of the course teachers, who have an interdisciplinary structure such as social studies, about each discipline that is the source of their own lessons may differ. In this sense, metaphors are types of perceptions that help to reveal perceptions by using concrete concepts (Şahin, 2013). Because metaphors are effective tools that help students or teachers reveal their thoughts and mental images about an event, phenomenon or concept. While the metaphor development of pre-service teachers in different branches provides educators with a different perspective, it contributes to students' development of mental scenarios in this sense. For this reason, the social studies course, in which the concepts of geography are explained and the perception of all objects in the space at micro and macro scale is created, is one of the most suitable branches for this method in terms of realizing such active learning activities.

One of the courses in which the gains of the geography course are transferred at the primary education level is the social studies course. For this reason, it is necessary to reveal the attitudes of pre-service social studies teachers towards the concepts of geography explicitly.

Method

The study group of the research consists of 118 pre-service teachers studying at Sivas Cumhuriyet University Faculty of Education Social Studies Teaching undergraduate program in the fall semester of the 2019-2020 academic year. The research was conducted with the phenomenological pattern, which is one of the qualitative research types. In order to determine the metaphorical perceptions of the participants regarding the concept of "geography", "geography is like because" written blank forms are given as a data collection tool for each pre-service teacher. The statements written by the pre-service social studies teachers in the relevant space formed the main data source of the research. The obtained data were analyzed by content analysis method. At this stage, firstly, the metaphors developed by the pre-service teachers were listed in alphabetical order, then the same ones were grouped and numbered. Categories were created by reading the reason for each metaphor one by one. Then, metaphors were evaluated in their own categories.

Results

118 pre-service social studies teachers participating in the research produced 68 metaphors for the concept of "geography". These metaphors produced by the pre-service teachers were grouped under nine categories as guiding and reflective, life and source of life, emotion, knowledge and culture, nature, food, eternity and uncertainty, beneficial and mediator, and network pattern.

It is seen that 38% of the pre-service social studies teachers participating in the research perceive geography as "life and source of life". 19 of 68 metaphors (14.71%) developed by pre-service teachers are in this category, and this category is the second category with the highest number of metaphor types in present study.

After the category of life and source of life, it is seen that a significant part of the participants (17%) perceive geography as "guiding and reflective". This category is the category with the highest number of metaphor types (16.18%), and the most repeated metaphors in this category are "compass" (f=3), "mirror" (f=2), "map" (f=2), light (f=2) and navigation (f=2), .

In the study, the category in which the participants and the developed metaphors are the least is the "beneficial and mediator" category, and there are 5 different metaphor types with 5 participants in this category.

Discussion

The fact that 38% of the pre-service social studies teachers participating in the research perceive geography as "life and source of life" and the inclusion of metaphors such as "life", "human", "life" in this category is important

in terms of showing that the pre-service teachers perceive the fact that the essence of geography is human.

After the life and source of life category, a significant part of the participants perceived geography as "guiding and reflective" and the most repeated metaphors in this category were "compass" (f=3), "mirror" (f=2), "map" (f=2), "light" (f=2) and "navigation" (f=2) are important in terms of perceiving geography as a science of space and a science that guides space.

In addition, the fact that pre-service social studies teachers produced a total of 68 different metaphors for the concept of "geography" is important in terms of showing diversity. This situation shows that pre-service teachers look at geography from different perspectives due to the fact that geography is a bridge between sciences with its unique structure and its scope is wide. Again, the fact that the participants produced positive metaphors for the concept of "geography" gives positive clues about the positive perceptions of the participants towards this course and their attitudes in transferring the gains related to geography in the social studies course to the students in the future.

In order to reveal the perceptions of pre-service social studies teachers towards the concept of "geography", present study was carried out only with students studying in the undergraduate program of Social Studies Teaching at Sivas Cumhuriyet University Faculty of Education. In order to reveal the metaphorical perceptions of pre-service social studies teachers towards the concept of "geography" in a more comprehensive way, studies with broad participants can be conducted. Again, the desired changes in the perceptions of geography can be determined according to the results of such studies. While it was concluded in the study that pre-service teachers have positive perceptions about the concept of "geography", it is recommended to conduct studies that will reveal the perceptions of primary school students about the concept of "geography" with metaphors in order to reveal the reflections of this situation on the teaching profession.

Araştırmanın Etik Taahhüt Metni

Yapılan bu çalışmada bilimsel, etik ve alıntı kurallarına uyulduğu; toplanan veriler üzerinde herhangi bir tahrifatın yapılmadığı, karşılaşılabilecek tüm etik ihlallerde "Cumhuriyet Uluslararası Eğitim Dergisi ve Editörünün" hiçbir sorumluluğunun olmadığı, tüm sorumluluğun Sorumlu Yazara ait olduğu ve bu çalışmanın herhangi başka bir akademik yayın ortamına değerlendirme için gönderilmemiş olduğu sorumlu yazar tarafından taahhüt edilmiştir.

Kaynaklar

- Ablak, S. ve Aksoy, B. (2017). An analysis of students' perceptions regarding armenian deportation. *IJOESS*, 8(30), 1468-1490.
- Ablak, S. ve Aksoy, B. (2018). Sosyal bilgiler öğretim programında yer alan mekân algılama becerisine ilişkin öğrenci algılarının incelenmesi. *Turkish Studies*, 13 (11), DOI Number: <http://dx.doi.org/10.7827/TurkishStudies.13234>. 1-32.

- Ablak, S. ve Aksoy, B. (2021). Sosyal bilgiler dersi öğretim programında yer alan zaman ve kronolojiyi algılama becerisine ilişkin öğrenci algılarının incelenmesi. *Kalem Eğitim ve İnsan Bilimleri Dergisi*, 11 (1), 41-73.
- Akça B., N., Gültekin, F., ve Çençen, N. (2015). Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının sosyal bilgiler dersine ve sosyal bilgiler öğretmenine ilişkin metaforları, *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 16(1), 183-199.
- Akdemir, İ., O., ve Akengin, H.(2013). *Coğrafya biliminin tanımı, ilkeleri, konusu, bazı temel kavramları ve öğretimi*, Hamza Akengin, İskender Dölek (Ed.), Genel fiziki coğrafya içinde (s.1-34) Ankara: Pegem Yayıncılık.
- Arslan, M. ve Bayrakçı, M. (2006). Metaforik düşünme ve öğrenme yaklaşımının eğitim öğretim açısından incelenmesi. *Millî Eğitim Dergisi*, 171, 100-108.
- Aydın, F. (2010). Ortaöğretim öğrencilerinin coğrafya kavramına ilişkin sahip oldukları metaforlar. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri / Educational Sciences: Theory&Practice*, 10(3), 1293-1322.
- Aydın, F. ve Ünalı Eser, Ü. (2010). Coğrafya öğretmen adaylarının coğrafya kavramına ilişkin algılarının metaforlar yardımıyla analizi. *International Online Journal of Educational Sciences (IOJES)*, 2(2), 600-622.
- Aydın, D. ve Yazıcı, Ö. (2004). Geography teachers' metaphors concerning the concept of "map. *Uluslararası Avrasya Sosyal Bilimler Dergisi*, 5 (15), 1-15.
- Aydoğdu, E. (2008). *İlköğretim okullarında öğrenci ve öğretmenlerin sahip oldukları okul algıları ile ideal okul algılarının metaforlar yardımıyla analizi* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Anadolu Üniversitesi, Eskişehir.
- Aziz, A. (2011). *Sosyal bilimlerde araştırma yöntemleri ve teknikleri*. Nobel Yayıncılık
- Berk, N. A., Gültekin, F. ve Çençen, N. (2015). Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının sosyal bilgiler dersine ve sosyal bilgiler öğretmenine ilişkin metaforları. *Ahi Evran Üniv. Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi (KEFAD)* 16, (1), 183-19
- Brillante, P. ve Mankiw, S. (2015). A sense of place: Human geography in the early childhood classroom. *Young Children*, 2-9.
- Büyükköztürk, Ş., Kılıç, Ç. E., Akgün, Ö. E., Karadeniz, Ş. ve Demirel, F. (2010). *Bilimsel araştırma yöntemleri* (7. baskı). Pegem
- Cerit, Y. (2008). Öğretmen kavramı ile ilgili metaforlara ilişkin öğrenci, öğretmen ve yöneticilerin görüşleri. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 6 (4), 693-712.
- Çelikten, M. (2006). Kültür ve öğretmen metaforları. *Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 21 (2), 269-283.
- Coşkun, M. (2010). Lise öğrencilerinin "iklim" kavramıyla ilgili metaforları (Zihinsel imgeleri). *Turkish Studies International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*. 5 (3), 919-940.
- Durmuş, E. Ve Baş, K. (2016). Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının coğrafya kavramına ilişkin metaforik algıları. *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 26 (1), 75-92.
- Ekiz, D. (2009). *Bilimsel Araştırma Yöntemleri*. Anı Yayıncılık.
- Gandy, K. S. (2007). Developmentally appropriate geography. *Social Studies and Young Lerner* 20 (2), 30-32.
- Geçit, Y. ve Gençer, G. (2011). Sınıf öğretmenliği 1. sınıf öğrencilerinin coğrafya algılarının metafor yoluyla belirlenmesi (Rize Üniversitesi Örneği), *Marmara Coğrafya Dergisi*, 23, 1-19.
- Girmen, P. (2007). *İlköğretim öğrencilerinin konuşma ve yazma sürecinde metaforlardan yararlanma durumları*. [Yayımlanmamış doktora tezi], Anadolu Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Eskişehir.
- Gömleksiz, N., Kan, A.Ü., ve Öner, Ü., (2012). Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının bir değer olarak demokrasi kavramına ilişkin metaforik algıları. *Değerler Eğitimi Dergisi*, 10(24), 79-100.
- Gürkan, G., Özgün, B. B ve Kahraman, S. (2017). Öğretmen adaylarının bilgi kavramına ilişkin metaforik algıları. *İnönü Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Dergisi*, 4 (8), 1-18.
- Kadızaade, E. (2014). Aktif öğrenmede bir teknik; metafor uygulaması"türkçe öğretmen adaylarının türkçe dersi algıları üzerine. *International Journal of Language Academy*, 2 (4), 6885.
- Kaya, M. F. (2014). Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının çevre sorunlarına ilişkin algıları: Metafor analizi örneği. *TurkishStudies- International Periodical For The Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, 9 (2), 917-931.
- Kelleci, D. (2014). *Sınıf öğretmeni adaylarının iklim kavramına ilişkin algılarının metafor yoluyla incelenmesi*. [Yüksek Lisans Tezi], Giresun Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Kuru, E. ve Kuru, O. (2019). Sınıf öğretmeni adaylarının eğitim teknolojisi kavramına ilişkin metaforik algıları. *Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniv. Sosyal Bilimler Dergisi*, 16 (1), 257-278.
- Lakoff, G. ve Johnson, M. (2005). *Metaforlar: Hayat, Anlam ve Dil* (Çev: G. Yavuz Demir). Paradigma Yayıncılık.
- Levinie, M. (2005). Metaphors and images of classrooms. *Kappa Delta Pi Record*, 41 (4), 172-175, DOI: 10.1080/00228958.2005.10532066
- MEB (2018a). Coğrafya Dersi (9,10,11 ve 12. Sınıflar) Öğretim Programı. <https://mufredat.meb.gov.tr/Dosyalar/2018120203724482-Cografya%20dop%20pdf.pdf>, Erişim tarihi: 10.06.2021.
- MEB (2018b). Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı (İlkokul ve Ortaokul 4, 5, 6 ve 7. Sınıflar). <https://mufredat.meb.gov.tr/Dosyalar/201812103847686-SOSYAL%20B%C4%B0LG%C4%B0LER%20C3%96%C4%9ERE T%C4%B0M%20PROGRAMI%20.pdf> Erişim tarihi: 10.06.2021.
- Meral, E., Küçük, B. ve Gedik, F. (2016). Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının çevre kavramına ilişkin metaforik algıları. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 24 (1), 65-78.
- Özçağlar, A., (2006). *Coğrafyaya Giriş*. Hilmi Usta Matbaacılık.
- Özey, R. (2010). *Coğrafya'da Yapılandırmacı Yaklaşımına Göre Öğretmen-Öğrenci İlişkisi*. Ramazan Özey ve Süleyman İncekara (Ed.), Coğrafya Eğitiminde Kavram Ve Değişimler içinde (s.1-8) Pegem Akademi Yayıncılık.
- Öztürk, Ç. (2007). Sosyal bilgiler, sınıf ve fen bilgisi öğretmen adaylarının "coğrafya" kavramına yönelik metafor durumları. *Ahi Evran Üniversitesi, Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 8 (2), 55-69.
- Peker, M. ve Mirasyedioğlu, Ş. (2003). Lise 2. sınıf öğrencilerinin matematik dersine yönelik tutumları ve başarıları arasındaki ilişki. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 2 (14), 157-166.
- Saban, A. (2004). Giriş düzeyindeki sınıf öğretmeni adaylarının "öğretmen" kavramına ilişkin ileri sürdükleri metaforlar. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 2 (2), 131-155.
- Saban, A. (2008). İlköğretim I. kademe öğretmen ve öğrencilerinin bilgi kavramına ilişkin sahip oldukları zihinsel imgeler. *İlköğretim Online*, 7(2), 421-455. Erişim adresi: "http://ilkogretim-online.org.tr".
- Saban, A., Koçbeker, B.N., ve Saban, A. (2006). Öğretmen adaylarının öğretmen kavramına ilişkin algılarının metafor analizi yoluyla incelenmesi. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri (Educational Sciences: Theory & Practice)*, 6 (2), 461-522.
- Senemoğlu, N. (2011). *Gelişim öğrenme ve öğretim: Kuramdan Uygulamaya*. Pegem Yayıncılık.
- Şahin, Ş. (2013). Ortaöğretim öğrencilerinin internet kavramına ilişkin algılarının değerlendirilmesi: Bir metafor analizi çalışması. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 21(1), 177 – 192.

Yazıcı, Ö. (2013). Coğrafya öğretmenlerinin “çevre” kavramına ilişkin algıları: Bir metafor analizi çalışması. *The Journal of Academic Social Science Studies*, 6 (5), 811-828.

Yıldırım, A., ve Şimşek, H. (2005). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Seçkin Yayınları.

Zaman, S. ve Keskin, Y. (2016). Coğrafya öğretmen adaylarının coğrafya kavramına yönelik geliştirdikleri metaforlar. *II. Uluslararası Sosyal Bilimler Kongresi*, 12-14 Ekim Ağrı. 821-980.